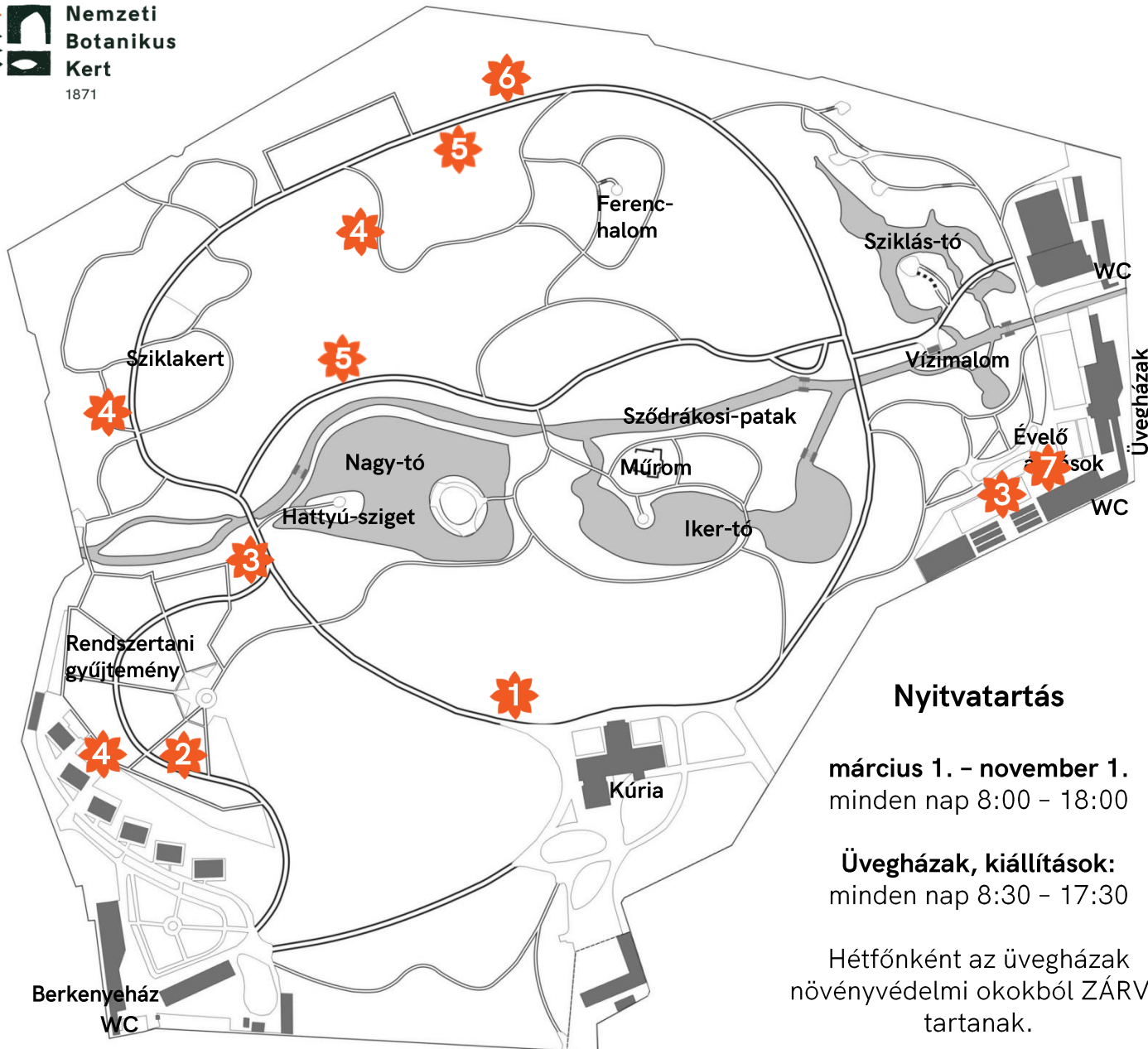

A hónap érdekességei

Nemzeti Botanikus Kert
Vácrátót

Kerti nőszirm (Iris x germanica)

Nyitvatartás

március 1. – november 1.
minden nap 8:00 – 18:00

Üvegházak, kiállítások:
minden nap 8:30 – 17:30

Hétfőnként az üvegházak
növényvédelmi okokból ZÁRVA
tartanak.

 Térképes útmutatónk abban segít, hogy az aktuálisan virágzó fajok, vagy más időszakú látnivalók közül néhányat könnyedén megtaláljon Kertünkben.

Köszönjük, hogy az utakon maradnak!

↑
Bejárat

www.botanikuskert.hu

Pünkösdi hava. Virágnyílásban a leggazdagabb, időjárás szempontjából a legkellemesebb hónap kertünkben a május. A talaj vízkészlete megfelelő ettől függetlenül igaz a mondás, hogy a májusi eső aranyat ér. Erre gondoljunk, ha esernyővel sétálunk a kertben. Az enyhe télnek is köszönhetően, az idej virágpompa különösen gazdag.

Vigyázó Sándor mellszobra mellett már messziről feltűnik a **redős bangita** (*Viburnum plicatum*) egy pompás fajtája. Vízszintes ágrendszerű lombhullató cserje, mely nem nő 2-3m-nél magasabbra, de szélessége meghaladja a magasságát. Neve beszédes, élénkzöld levelei ugyanis redősek. A latin szó (plicata) jól ismert az öltözködéstörténetből, a pliszírozott ruhák, szoknyák, melyek egyik változata a rakott szoknya, már az ókori Egyiptomban és Babilonban is kedveltek voltak. Tavasszal lapos bogernyő virágzatai teljes hosszában elborítják a vesszőket. Hófehér virágai közül különösen a virágzat szélén ülő, 6-8 cm-es meddő virágok feltűnőek. Hazája Kelet-Ázsia lombos erdeiben van. A kertkultúrában számtalan szép fajtája van forgalomban.

A Rendszertani gyűjteményben, a kutyatejfélék (*Euphorbiaceae*) ágyásában teljes pompájukban virítanak a **kutyatejek** (*Euphorbia*). Tejnedves növények, „viráguk” igazából egy bonyolult szerkezetű, átalakult virágzat, az ún. cyathium, mely csupasz virágokból áll. A látszólag csészeszerű virágtakaró tulajdonképpen 5 összenőtt fellevelekből áll, ezen belül egy termő és sok porzó található, melyek egy-egy csupasz termős ill. porzós virág. A cyathiumok általában álernyős virágzatot alkotnak. Az óvilági, száraz, sivatagos területeken is élnek kutyatejek, ezeket a pozsgás, húsos levelű, kaktuszokra emlékeztető növényeket a Kaktusz- és Pozsgásházban tekinthetik meg.

A Rendszertani gyűjteményből kiérve a **moszani abélia** (*Abelia mosanensis*) citromosan jázminos illata csapja meg orrunkat. Észak- és Dél-Koreában őshonos, 1,5 m magas, félörökzöld, nagyon dekoratív cserje, ami tavasszal illatos virágözönével, később leveleivel díszít. A nemzetséget (*Abelia*) Dr. Abel Clarke (1789-1826) angol orvos, természettudósról nevezték el, aki Kínában járva (1816-1817-ben) az *Abelia chinensis* példányait és magjait gyűjtötte. A legmegfelelőbb hely a növény számára a napos, esetleg enyhén félárnyékos fekvés, talajban pedig az átlagos, üde, jó vízelvezetésű, esetleg enyhén savanyút kedveli.

A kertben több helyen fehérlik egy különleges fa a **kínai hópehelyfa** vagy **rojtosfa** (*Chionanthus retusus*), mely az olajfélék családjának (*Oleaceae*) tagja, a fagyal, a kőris, az olajfa és az orgona igen távoli rokona. Nagy bokor vagy gömbölyded koronájú, 8-20 méter magasra növő fa. Tojásdad átellenes állású levelei változatos alakúak, tojásdadok, kerekdedek, hosszúkásak, de leggyakrabban lekerekített vagy tompa csúcsúak, erre utal a neve is (retusus = tompa). Virága hófehér, illatos, késő tavasztól tömegesen nyílik. A virágokat négy, ritkán öt, 1-1,5 cm hosszú, keskeny, szalagszerű szírom alkotja. A kínai rojtosfa eredeti termőhelye Nyugat-Kínára és a közép-kínai tartományokra terjed ki. A természetben még Tajvanon, Dél-Koreában és Japán két tartományában fordul elő. Kemény, tömör fájából bútorokat készítenek, fiatal levelei megszárita kellemes illatúak, teahelyettesítőként használatosak. A magvaiból sajtolt olajat finomabb szappanok gyártásánál használják.

A kert magasabb részein, a cserjék és fák közti kis tisztásokon most nyílik a **ligeti habszegfű** (*Silene italica* ssp. *nemoralis*) és a **mezei zsálya** (*Salvia pratensis*). A habszegfű fehér, kéthasábú, krémfehér szirmú virágai, magas, de törékeny termete és a csipkés levelű, ibolyakék, ajakos virágú zsálya tavaszi hangulatot varázsol a kaszátlan területekre.

Csodálatosan nyílik a **fehér virágú kínai lilaakác** (*Wisteria sinensis* 'Alba'). A lilaakác Közép-Kínában honos, az óramutató járásával ellenkező irányban csavarodva kapaszkodó, fás szárú futónövény. Melegkedvelő, tápdús, jó vízellátású talajt, napos, védett helyet igényel. Hazájában századok óta ültetett növény, fákra, oszlopokra, pergolákra futtatják. Hosszú életű, akár 500 évet is megérhet. Nagy összetett levelei fiatalon selymesen szőrös, majd lekopaszodó levélkékből állnak. Termései hosszú, bársonyos szőrű hüvelyek. Látványos, pillangós virágai tavasszal nyílnak, hosszú, rendkívül dekoratív, csüngő fürtökben.

A Kaktusz- és Pozsgásház előtt lévő virágágyakban a szivárvány minden színében pompáznak a **kerti nőszirmok** (*Iris x germanica*) különböző fajtái. A görög mitológiában Írisz az istenek és az emberek közötti hírvívő. Különleges változatossága és elegáns megjelenése miatt az írisz név (szivárvány) tökéletesen illik erre a növényre. Ami a különböző fajokban közös, az a jellegzetes virágzat, amely sok művészt meghihletett már. A virágok 6 szírommal rendelkeznek, 3 szírom felfelé áll, 3 pedig vízszintes vagy lehajló. Kertünk több pontján is található nőszirmok. A patak partján a **sárga nőszirmok** (*Iris pseudacorus*) nyílik, a Sziklakert és az Évelőágyak mellett a Rendszertani gyűjteményben a nőszirmfélék (*Iridaceae*) ágyásában is számos további fajjal találkozhatunk.